

tiske Liv. Langt bedre vilde det være, om Læretidens Længde i de forskellige Fag periodevis blev fastsat efter Indstilling af de enkelte Fags Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. En Uddannelse af 4 Aar i nogle Fag vil ganske sikkert være nødvendig, men der vil ikke være Tvivl om, at Læretiden kan være betydeligt kortere i adskillige andre Fag, og hvem skulde vel være bedre egnet til at fastsætte dette paa den for en god Uddannelse mest betryggende Maade end netop de paagældende Fags Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer, idet de naturligvis vilde kunne optræde med den Vægt, som Fagkundskaben giver! I det hele taget tror jeg, det vilde være klogt og i høj Grad formaalstjenligt, hvis man i Loven skabte de nødvendige Rammer og lod det praktiske Liv gennem Samarbejde mellem Centraladministrationen, den kontrollerende Myndighed, som Loven skabte, og Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer give disse Rammer Indhold. Jeg tror, at der derved netop skabes dette Forhold, at alle Parter blev i endnu højere Grad interesserede i Lærlingenes Uddannelse, end Tilfældet er nu, og at vi netop fik de allerbedste Resultater med Hensyn til disse Enkeltheder, som der jo dog, naar alt kommer til alt, kræves faglig Indsigt for at kunne bestemme.

Ligesom Spørgsmaalet om Læretidens Længde bør drøftes mellem de modstaaende faglige Organisationer, bør ogsaa Lønsørgsmaalet overvejes af disse. Lønnenes Størrelse spiller jo nemlig en ganske overordentlig stor Rolle, naar Talen er om en Løsning af Lærlingspørgsmaalet. Der klages nu ofte, og maaske nok med Grund, over Mangel paa Tilgang af Lærlinge til de forskellige Fag. Aarsagen dertil er som oftest de meget lave Lønninger, der bydes Lærlingene, en Lønning, som Forsørgeren ikke er i Stand til at klare sig med. Han er derfor ikke i Stand til at anbringe sine Børn i Lære, hvilket sikkert for de flestes Vedkommende er ønsket, men de økonomiske Forhold umuliggør det. Der er derimod, saa vidt jeg ved, ikke Mangel paa de saakaldte Arbejdsdrengene og Bude; thi disse faar nemlig en Løn, straks naar de tiltræder deres Plads, der er saaledes, at de selv nogenlunde kan klare deres Udkomme. Deres Forsørgere bliver da ikke økonomisk belastet af dem. Men denne ret uheldige Udvikling, som jeg synes, det er, kan vanskelig bringes ind i et bedre Leje, uden at Lønningerne hæves paa ganske eftertrykkelig Maade. Størrelsen og Gradueringen fremkommer bedst ved Forhandling mellem de paagældende Organisationer. Det kunde

jo tænkes, at vi nu ved denne Lovs Gennemførelse som en Overgang vilde overveje Muligheden for at fastsætte visse Lønninger eller i hvert Fald en Fremgangsmaade for at skaffe et Løngrundlag. Man kunde jo tænke sig, at der blev fastsat procentvis Løn af de voksne Arbejderes Lønninger med en vis Stigning, og at dette Forhold senere ved Lovbestemmelse ganske af sig selv uden Revision af Loven i dette høje Ting ændredes ved Forhandling mellem de paagældende faglige Organisationer.

Jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Lovforslagets Enkeltheder. Jeg kan ikke gaa med til § 2, sidste Stykke, der findes enslydende i § 15, sidste Stykke, om, at naar en næringsdrivende ikke selv er Fagmand og har overdraget Lærlinguddannelsen til en i Virksomheden uddannet Person, saa skal denne underordnede Funktionær eller Arbejder bære Ansvar for Loven. Det forekommer mig, at Virksomhedens faktiske Leder maa være den, der er ansvarlig og bærer Følgerne for uforsvarlig Uddannelse. Hvis Virksomheden altsaa en Gang er blevet idømt Erstatning til en Lærling for mangelfuld Uddannelse, maa den ansvarlige Leder naturligvis søge at faa disse Forhold ændret og dermed ogsaa søge at faa en anden til at forestaa Lærlinguddannelsen. Hvis han ikke tager dette Hensyn til sine Lærlinges forsvarlige Uddannelse, maa han tage Følgerne deraf, ved at Retten til Uddannelse af Lærlinge fratages ham, hvis det anden Gang konstateres, at han har bibragt Lærlingene en mangelfuld Uddannelse.

Jeg vil gerne med Hensyn til Lovforslagets § 7 sige, at Ordene „som Regel“ efter min Mening er uheldigt anbragte. Det drejer sig om Arbejdstiden, og der staar, at til Tilrettelægning og Oprydning kan der „som Regel“ bruges en halv Time af Lærlingens Fritid, som altsaa ikke regnes med til Arbejdstiden. Det giver Uklarhed i Loven, det giver Lejlighed til Fortolkninger. Thi hvad betyder „som Regel“? Betyder det, at naar man strengt overholder Loven de 4 Dage om Ugen, skal man have Lov til at anvende lidt længere Tid de 2 Dage om Ugen; betyder det, at naar man de 200 Dage af Aarets 300 Arbejdsdage overholder Loven, saa gør det ikke saa meget med de 100 Dage? Der gives med andre Ord Plads til Fortolkning, der gives Spillerum for Splid. Og jeg finder, at det er ganske overflødig, at der staar „som Regel“; thi der kan godt staa bestemt, at der maa bruges en halv Time og ikke mere.

I Lovforslagets § 8 finder man en lig-